

Szerkesztői iroda:

Kassa, Kovácsutca 15. sz.
nová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adattatik.

Csak bérmentes leveleket
fogadunk el.

Semmit sem közlünk, ha
nem tudjuk, kitől jön.

SZÍNHÁZI ÉS
KÖZLÖNY

KÖZLÖNY

A vidéki színház érdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő: Báthory Románcsik Mihály.

Kiadóhivatal:

Kassa, Kovácsutca 15. sz.
hová az előfizetési díjak
küldendők.

Előfizetési feltételek:
Egész évre... 6 frt - kr.
Fél évre... 3 frt - kr.
Negyed évre... 1 frt 50 kr.
Két hóra... 1 frt - kr.
Egy hóra... frt 50 kr.

Egy szám ára 15 kr.

Előfizetések bármely nap-
tól elfogadhatók.
Nyílt-tér soronként 15 kr. A
nyílttéri díjak előre fizetendők.

**Vidéki híreink túl-
sokasága miatt,** mai számunkból
kénytelenek valánk úgy a vezércikket, mint
több egyéb közleményt kihagyni. Szives
elnézést kérünk, jövőre helyreállítjuk.

Fővárosi hírek.

— **40,000 frt évi gaget** húz Turolla Emma
a nemzeti színház e napokban szerződött opera-
primadonája. Ez a legnagyobb fizetés, melyet
énekesnő valaha a nemzeti színházról húzott. Turolla
csak 9 hónapon át köteles játszani s fizetése fellép-
teuként fizetetik ki neki. Egy-egy fellépésért tehát
700 frtot kap. (Lám-lám, mily drága kincs a hang.)

— **Ki a gyilkos?** Ez a czime azon énekes
bohózatnak, melyet Pálmay Ilka a népszínház
primadonája írt s mult napokban előadási czéltől
a népszínházhoz benyújtott.

— **Beroczi Árpád,** a drámaíró hosszú időköz
után ismét megszólalt. November 2-án adták
először legújabb darabját a „Nézd meg az anyját”
című 3 felvonásos vígjátékát a budapesti nemzeti
színházban. A közönség szívesen látta ismét az író,
kinek régen annyi élvezetes órát köszönhetett, a
hatvanas évek irónemzedéke idejében. Mi az első
előadás sikerét illeti, már az első felvonás után
hívták a szerzőt. Az előadás gondossága segíteni
fog színen tartani az élvezetes művet.

— **A népszínház bérlete.** A népszínházi bizottság
szerdai ülésében tárgyalta a népszínház bérbeada-
sának kérdését. Steiger Gyula hosszas fejtegetésben
feltárta azon hiányokat, melyeket a népszínháznál
fárasztalt s ezek közt legnagyobbban vallotta a
ferfi személyzet hiányát. A bizottság egyhangulag
elfogadta Steiger Gyulának azon indítványát, hogy
felszólítja Éva Lajos igazgatót a szerződés felté-
teleinek szigorú megtartására. A bérbeadás
kérdésében szintén Steiger Gyula szolgáltatta a
bizottság határozatának alapját. Az indítvány teljes
szövege így hangzik: „Fölhívatik a végrehajtó
bizottság, hogy a jelenlegi bérlettel, mint a már
jelentkezett Blaha Lujza művésznővel s a Feleki
párral, ugyan alkalmas, kellő szellemi és anyagi
képeséggel bíró vállalkozókkal, kik netán nála
december 1-éig jelentkeznek, érintkezésbe lépve,
és velük a bérlet feltételei iránt értekezve, őket
ajánlataiknak a bizottság elnökénél — (Budapest
polgármestere, régi városház) 1883. december
3-ik napjának déli 12 órájáig leendő beadására
hívják föl, s a jelentkezéssel eljárásukról és érte-
kezésükről a bizottságnak jelentést tegyenek.”

— **A népszínházban szerdán** léptek fel a spa-
nyol diákok, kik nemzeti dalokat a legnagyobb
precizióval mutatták be. Összesen kilenczen vannak
hegedűsök, gitárosok mandolinok. Ez este adták
a „Kertész leány”-t is. melyben Pálmay Ilka és
Vidor arattak kiváló tetszést.

Vidéki hírek.

— **Mult számunk,** szürkés és nem a rendes
fehér, sima papírosan nyomtatott, mivel a nyomda-
tulajdonos állítása szerint, a megrendelt papír nem
érkezett meg, ez okból, hogy az „Adattár” negye-
dik füzetének papírja is, az eddigiekéhez hasonló
legyen, a mult számban megjelent adattári részt
újra lenyomattuk, fehér, sima papírra, melyet mai
számunkhoz mellékelve veszik t. olvasóink.

— **Petőffinek** „Tigris és Hiéna” című szomo-
rujátékát nov. 3-án adták elő a kolozsvári színház-
ban s a mű fényes sikert aratott. Ez volt a
szomorujáték legelső előadása. — 1846-ban, a buda-
pesti nemzeti színházban, már ki volt tűzve elő-
adásra, de közbejött akadályok miatt elmaradt. A
darabnak van sok hibája, kellemetlenül hat a mű
bevezetlensége is, vagy jobban mondva váratlan
befejezése. De minden hibái és gyengesége mellett
sok előnnyel bír. Nyelvezete olyan, mely ugyszól-
ván itatja és eteti magát. Vannak gondolatai, melyek
megkapják és megrázzák a lelket. Bebizonyult ez
estén, hogy nagy lyrai költőknek volt tragika i
ere. S ha oly korán nem hal meg, kitűnő dráma-
író válhatik belőle. Köszönet színészeinknek a

buzgó játékért s köszönet E. Kovács Gyulának
a sikerült színre alkalmazásért és a kitűnő rendezés-
ért. Kivált a második előadás valóban hibátlan
volt. Mit mondjunk az egyes szereplőkről? Általá-
ban mindenki becsülettel megfelelt szerepé-
nek, a miben nagy érdeme van, a tapintatos sze-
reprekiosztásnak is. Kiki azt kapta, a mi neki szakma-
köre. —

— **Miskolczi színház.** Pailleron vígjátéka
„A hol utazoznak” tetszett. Kutasy Janka (Susanna)
kellemes és szeretetre méltó jelenség volt s min-
den jelenetében az ügyesség és routin nyilatkozatát
adta s emiatt a közönség osztatlan rokonszenvét
és szeretetét teljes mértékben megnyerte. Meszáros
Lajos — írja a „Borsodmegyei Lapok” — az eddig
látott „Belacok” legjobbika volt, a ki minden
erejéből igyekezett nem egy hivatal után sovárgó
közönséges ember, hanem a hölgyek rajongásának
méltó alakja lenni. A főnökségre vagyó fiatal
Rajmond-párt, Szabó Ilka és Geröffy sikerülten
adtak. —

— **Az ez évi kongresszus** december 10. 11.
és 12-ikére tüzetvén ki, a színházgató urak és
egyleti tagok felhívattak, hogy arra képviselőiket
a szokásos módon, idejében megválasztván, azok
neveit a központi irodával tudassák.

— **Erdélyi Marietta,** Kassáról, igen előnyös
feltételek mellett Krecsányihoz szerződött, virág-
vasárnapról kezdve egy évre.

— **Győrött Mándoki Béla** szintársulata, mint
nekünk írják, a legnagyobb részvétlenséggel küzd.
Pedig a társulat jól van szervezve, működésével
is meg lehet elégedve a közönség, és mégis az
első bérlet százakra menő deficittel záródott be. Elég
sajnos, hogy a színpártolásáról egykor oly híres
győri közönség, most oly gyéren latogatja a szin-
házat. — Egyuttal megemlítjük, hogy Boross La-
jost, mint régi kedvencét, a „Rang és mód”-ban
történet felleptekor, a legmelegebben fogadta a
közönség. —

— **E. Kovács Gyula** 25 éves színészi jubile-
umát jövő 1884. január 25-én ünnepli a kolozsvá-
ri nemzeti színház. Szígligeti „Pál fordulása”
című vígjátékát adják. Azért épen ezt, mert ebben
lépett föl Kovács először Debreczenben, Lángh
Boldizsár társulatánál. Ismerősei, barátai nagy örö-
mére leírja a művész ez alkalomra „Gyula fordulá-
sa” czim alatt, hogy mikép szokott el hazulról
színesznek. A közönség kétségkívül őszinte öröm-
mel teszi magáévá a színház ez örömmünepét.
Mint értesülünk, már is megindult a mozgalom a
közönség körében, emlékeztetéssé tenni Kovácsnak
ezt a napot.

— **Halálozás.** Tolnay Tajtel Gyula színész,
ki 1867. évi ápril 3-án lépett a színészi pályára,
majd rövid ideig igazgató volt s utóbb mint állami
végrehajtó veglesz Nyiregyháza telepdedt le,
hosszas betegeskedés után Sostón — Nyiregyháza
mellett — meghalt. Béke poraira!

— **Klestinszky László** 50 éves írói jubileuma,
Csóka Sándor igazgató kezdeményezése folytán a
színházban ünnepelelték meg e hó 22-én. Meg-
nyitónál alkalmi ünnepélyesség lesz, melyet „A fel-
tekeny férj” című egyfelvonásos vígjáték követ,
mely a jubilánsnak saját műve. Záradékol a „Szép
Galathea” adatik.

— **Miskolcson** is van panasz az — öltözők
ellen. A színházban létesített átalakítások folytán
a színpad alatt két új öltöző rendeztetett be. De
ezen öltözők a szűk kijárat s a setéség miatt,
jelen állapotukban a legkevésbé sem felelnek meg
a tűzbiztonság követelményeinek, ugyanynyira, hogy
a tűzveszély esetén ez öltözőkből alig lehetséges
a menekülés. A rendőrfőkapitány hivatalosan fel-
szólította a színházi választmány igazgatóját, az
öltözők tűzbiztonsága érdekében szükséges intéz-
kedések megtételére.

— **Békéssy Irma,** a nemzeti színház tagja e
hó 3-án N.-Körösön, a nőegylet által rendezett
hangversenyben fölépelt. Vida József „Anyá”
című költeményét nagy hatással s kitűnő drámai
érzéssel szavalta. Egymásután többször tapsolták
ki s halmozták el virágbokréttakkal. A hangversenyt
a „Szellőmdus hölgy” című vígjáték zárta be,
melyben Békéssy Irma könyved és valóban mű-

vészien szellemes játékával a közönséget élénk
tetszésnyilatkozatokra ragadta.

— **Pécsett** legközelebb „Nap és hold” került
színe — csekély közönség előtt. Az előadás élénk
és összefogó volt. Pajor Emilia (Manola) igen
ügyesen és kedvesen játszott; énekeivel is töké-
letesen meg voltak elégedve. Aradi Emilia (Beatrix)
hasonlókép kiérdemelte az elismerést, dicséretet.
Az előadás sikerének tetőpontját képezte a
„csiesergő dal”, melyet a kedves „Emiliák” esi-
cseregtek el annyi bájjal s eleganciával. A közön-
ség megújratja e dalt. Érczy (Miguel) ez este
elemében volt s igen élénken játszta szerepét.
Boránd Gyula (Don Brazero) elég jól játszott
Arányi Dezső (Pikratesz) híven ábrázolta a dühös
don Juant, Komlósy József (Don Dégomez) igen
jó alak volt. A karok összefogóan és tisztán éne-
keltek. Dicséret a derék karmesternek! — Általá-
ban véve színészeink — írja a „Pécsi Figyelő” —
teljes igyekezettel azon vannak, amennyire csak
erejük s tehetségükből telik, hogy a színházlátogató-
tökökkel megkedveltséket magukat s oda hassanak,
miserint élvezetes estékkel szolgálva: állandó
közönséget vonzzanak a színházba. A közönség
azonban rendkívül hidegen, k ö z ö n s é g e s e n
viseli magát a színtény iránt s még az idő is szí-
nészeink ellen esküdt. Az első telt házat „A
bögér” teremtette meg, s azóta folyvást nő a
pártolás.

— **Az eperjesi színházat,** úgy látszik azért
építették, hogy kívülről nézessétek. Egy társulat
sem hajlandó a savanyu almába harapni. Most a
kassai társulatot hívogatták hetenkénti két előadásra.
Ez is ingadozik, pedig volna ám eredménye az
átrándulásoknak, különösen akkor, ha Shakespeare
estéket rendezne ott.

— **Eöry Gusztáv,** ki hazamosb idő óta bété-
geskedik, Tátrafüredre való utaztában, Kassán
megállapodott s a csütörtöki napot itt töltötte.

— **Kéler Ilona,** elhunyt színésznő sirkövének
leleplezése alkalmából, Hegedüs István elismert
költő, a következő tartalmas szép verset írta:

Eszményi szép álom megcsillant szivében,
Tolmácsoló ajka megcsendüle szépen;
Dicső alakokról álom-mez leválva,
Való testet öltve mindenki leszálva.
S jött a halál lopva, elnémula hangja,
Enyészett hatalmas zengeni nem hagyta;
Dicsőség temploma föltáruult előtte,
Pitvara a sir lett, éjjels befödté.

— **Pálmay Ilka,** a népszínház művésznője —
mint nekünk írják — e héten fog vendégszerepelni
Szombathelyen.

— **Utánzásra méltó.** A nagybányai közönségről
örömmel jelezük, hogy Karolyi Lajos szintársulatát
nagyon szépen pártolja. Tekintettel arra, hogy
az október hónap a legrosszabb a színházlátogatóra
nézve, — amennyiben a szüret is sok polgárt elvon a
várostól, — e pártolást valóban a ritkaságok közzé
kell soroznunk. A társulat látván a méltánylatot,
fokozott kedvvel játszik s a kritika mindig sikerült
előadásokról beszél.

— **A kassai színház,** jövő évre való bérbe-
adásával foglalkoznak az illetékes körök. Érte-
sülésünk szerint, azon színházgatóknak óhajtja a
színiválasztmány a színházat kiadni, a ki már egy
izben, két tényt áll működött Kassán közmegele-
gés mellett.

— **Bulyovszky Gyula** író emlékszóbrát e hó
8-án leplezték le szülővárosában, Rákos-Keresztúron.

— **Jiny János** társulata N.-Mihályba utaz-
tában csütörtökön Kassán időzött, hol a kassai
társulat igazi kollegialitással és előz-kenység-
gel fogadta. A délutáni vonattal ment új állomására,
hol mint multkor jeleztük, 78 bérlet vár reá s hol
tegnap — szombaton — volt az első előadás
„Igmándi kispap”. Ugyanott legközelebb színre
kerül Kneissel bohózata: „Margit nászleőstélya.”

— **Miskolcson** „A furcsa háború” első elő-
adása telt ház előtt folyt le. Geröfyne (Elza) jó
kedvtől pajzánsággal személyesítette a kereskedő
nejét, Erdei Berta (Violetta) szépen énekel. Balog
Árpád mint (Umberto) dicsérettel érdemel s elismerés
illeti Serényi Armin karnagyot is ez operette
sikerült betanításáért. A „Milimári” és „A hol

unatkozna" szíre kerülte jó választás volt, és tetszés aratott vele a társulat.

— **Panaszt** küldtek be hozzánk, melynek savát-javát a hely elhallgatásával kiválasztottuk. A panasz, némely fiatal színész és színésznő ellen irányul, kik — nem tudni miért — a megvetés egyik nemével illetik a színészetnél megőregedett tagokat. Pedig hát több gáncs volna olyanokban feltalálható, a kik oly nagyon szeretnek gáncsoskodni. S ezek közé leginkább olyanok tartoznak, a kik alig egy-két éve működnek a színpadon, tehát még csak kezdők. Az öregebb színészeket és színésznőket nem tisztelik, szerepeiket nem tanulják, csak úgy akarva nem akarva elmondják, s aztán azt hiszik, hogy — elsőrendűek. A próbákra a férfiak botokkal jelennek meg, hadonásznak, szivaroznak, mint a kávéházban; a nők paplant horgolnak s ha jelennek is, Romeo makra pipával, vagy Desdemona paplannal megy a színpadra. S mint-hogy mind a két kezük el van foglalva, az előadáson nem találnak helyet a kezüknek. Biz ez nagyon furesa, ha így van, s az igazgató könnyen segíthetne rajta.

— **Hetényi Béla** megvált a nemzeti színházról s Szegedre szerződött, hol a „Váljunk el” férj szerepében lépett fel először.

— **Baján** az első telt házat „A koldus diák” csinálta, a felemelt helyárak dacára. Az igazgató minden telhetőt elkövetett a kiállítás tekintetében, a szereplők pedig a legjobb bizonyítványt állították ki, Matousek Ferencz karnagy részére. Simándyné (Rimanovszki), Bodor Etel (Laura), Matusekné (Broniszlava) Kis Sándor (Janiczky) Balog Árpád (Ollendorf), Báróné (Palmatica) kiváló díszesírtet érdemelnek. Az őszhangzó előadás létesítésének törvényeitől egy hajszálynira sem tértek el. Másnap az előadás ismételtetett. A lefolyt hét műsorán Csapodár, Czifra nyomorúság, Alfonz úr, Rantzaúk állottak.

— **Marosvásárhelyt** panaszolják a műsor egyhangúsága ellen, kiemelve, hogy rendszeresen szervezett társulattól czélszerűbb beosztás várható. Manap a színműirodalomnak — úgy az eredetiek, mint az átültetettek — vannak oly termékeik, melyek az egész saison a finomabb műzülés kívánalma szerint betölthetők, s ezért a kar „dérültöt virágokat” fiogtatni, mint a „Marosvidék” helyesen elkeresztelte az ódonágok egyrészt s az újdonságok megbukott halmazát. Az sem helyes, hogy egymásután három öt felvonásos darab adatik.

— **Hubay Aranka** Kolozsvárra szerződött s hétfőn lépett fel először.

— **A miskolci nemzeti színház**on épített örömtörvény, — Kún József ajándéka — e hó 3-án d. u. adatott át a közhasználatnak, megható ünnepélyességgel.

— **Völgyi György** társulatának rozslú ütött be Esztergom. Az „Esztergom és Videk” a pártoláshányt nagyon sújta s a többek közt így ír: „Vannak színészeink és nincsenek — előadások. Estéről estére ismétlődnek azok a szomorú jelenetek, a melyekhez foghatót még alig ért meg városunkban színtársulat. A közöny netovábbja. Egy öt előadásra szóló bérletet hirdet a társulat, hogy csak valamiképen is tisztességgel távozhassék városunkból. Ugyanazon eredmény. Az előadások egymásután meghusultak s a hirdett darabokat meg nem lehetett kezdeni. A pártalan közöny oka egyszerűen abban keresendő, hogy Völgyi minden jelentés nélkül egyszerre csak benyitott s a közönség nem volt értesítve a társulat értékéről s megérkezéséről.” — Mint utólag értesülünk, az öt előadásra hirdett bérlet sem sikerült s a nagyobb baj elkerüléséért, csak Solymosi Elek fellépett tette lehetővé. Kedden a „Tót leány”-ban mutatta be magát. Nagy közönség töltötte be a színpadot. A vendég zajosn fogadtatt s minden sikerült jelenetért megtapsoltatt és kihivatott. Solymosi másodsor általános óhajra „Arva Zsuzska”-ban lépett fel.

— **Szombathelyen** Bánfalvy Béla színgazgatónak, ki jól szervezett társulatával a nyáron Körmenen és Sárvarott működött, tegnap f. hó 10-én kellett volna az előadásokat megkezdenie. Mint írják, a társulat több taggal szaporodott.

— **Az orosházi nők** igen szép jelét adták kegyelűknek, amennyiben az orosházi temetőben nyugvó Ujj Ferenczné szül. Ruiz Anna sírját, valamint az elhunyt években, úgy az idén is, kiváló szépen kivilágították és virágzókkal halmozták el. — Vajha minél többen követnék az orosházi lelkes nők példáját, hiszen az ország majd minden városában fekszik egy-egy színész és színésznő s ezek közt számosan vannak elismert, jeles színészek is.

— **Kolozsvári színházi újdonságok.** Szaesvayné asszony betegessége miatt, a hirdett „Fedora” bizonytalan időre elhalasztott. — A „Csalhatatlan” Abrányi verses vígjátéka követi Fedorát. — „Guttenberg”-et, Dobsa Lajos e rég elteledt darabját nagy gondnal hozza szíre E. Kovács Gyula f. hó 26-an. — December 1-én Vörösmarty emlékére nem drámát, hanem vígjátékot adat Kovács Gyula. „A fátoly titkait”, melyet nagy gondnal ép ez alkalomra alkalmazott szíre.

— **Nagybányán,** közelébb „Rang és Mód” színművet adat szép sikerrel. Csatai Etel Clariss ellenzenves szerepében is tudott hatást elérni, Halmi Kornélia Irma szerepében kedves kis naiv volt. Károlyiné a kupez nejét anyi jellemzetes

vonással ruházta fel, hogy e szerepet művészi alakítás magaslátára emelte. A férfiak közül Dálnoki a kupez, Balla a méltóságos rokon szerepében tünnek ki, s a kit elsőnek kell vala említenünk — írja az ottani lap. — Ebergényi Ede az öreg gróf kis szerepét mesterileg adta. — Mártonfyne Posfai Ella a „Tót leány” népszínműben lépett fel először. Hantik sok szeretetreméltósággal személyesítette. Hangja, főleg az alsó fokozatokban rokonszenves, és a mellett tömör. Több népdalt ismételnie kellett. Meg kell még említenünk Ebergényit, ki a pipogya férjet, Némethet, a ki a Misót, Deák Pált, a ki a szerelmes Bandit, főképen pedig Deák Pétert, a ki Borbolyát kifogástalan alakításban mutatták be. Szintén jól töltöttek be szerepüket Károlyiné (Örzsé), Csatai Etel (Mihé Julis), Dálnoki (Kospái), Veszprémi (Lipták) és Halmi Kornélia (Panni). A szép számú közönség zajos tetszéssel, tapssal, kíserte a minden ízében sikerült előadást.

— **A nagyváradi jogászság** mint minden évben, ezúttal is halottak estején színművészetünk nagy halotja, az olasz temetőben nyugvó Rónay Gyula iránt is leröpté a kegyelet adóját. Testületileg vonult ki a sirkertbe, hol Egly Mihály joghallgató tartott megható emlékbeszédet.

— **Pápián** — mint írják — november, december és január hónapokban havonként hatszor a győri színtársulat óhaj előadásokat tartani. A menet arkedvezmény iránt a lépések már megtették a nyugoti vasút igazgatóságánál. Az előadandó hat darab közt 1 népszínmű, 2 operette, 3 dráma vagy vígjáték leud.

— **Kassai színész.** Hétfőn Medgyasszay Evelin jutalmára „Tündérújak” adatott. A közönség ez estén igazolta be, mennyire szereti jutalmaztat, mert a színházat egészen megtöltötte, zajos tapsokban részesíté s szép babérokosorúval és több esokorral lepte meg kedvezetét, ki Helént adta, azon könnyedséggel, mely eddigi szerepein is végig vonult s melyek jó nevének emelték. A Temesváry-pár ez esti működése elismerést érdemel. Kovács Ilka (Bertha) és Ebergényiné (Lesnevanné) jesse játékuert emelődök ki. — Kedden a „Falu rossza” elevenített fel. Az öreg Feledí Hegedűs Ferenczben jó személyesítőre talált. Vess Sándor Gündöre sok tetszésben részesült. Ugy az ő, mint Erdélyi Marieta (Rózi) dalait tapsolták s mig Bárti Teresi (Medgyasszay) élethű volt, addig Kovács I. Boriskája nem elégíthetett ki teljesen, azonban nem az ő hibája. Szerepköre ha az első felvonásban jogosult is, azontul nem neki való; több drámáis van Boriskában, mint a mennyit Kovács I. szerepköre teremthet. Szathmári jó Gonosza már ismeretes. Csütörtökön volt Vedress Gyula jutalomjátéka, Halmi force-szerepét Coupeaut mutatta be jutalmaztat „A pálinka”-ban. A szerepnek tulajdonképen csak két megható s valódi tanulmányt igénylő jelenete van s Vedress közmegeleléddel oldá meg a várakozást, mely a szufolt ház zajos tapsban nyilvánult. — Pénteken a „Farsa háború”, szombaton a „Koldusdiák” ismételtettek.

— **A Follinusz-pár** legközelebb oly sikerrel vendégszerepelt Kolozsvárott, hogy szerződöttesét nagyon valószínűnek tartják.

— **Reméltet az északi színházban.** Mult vasárnap Eszéken a „Hameln-i patkányfogó” című latványosság került szíre szufolt ház előtt. Előadás közben egy páholylátogató a karzaton egy szivarozó túzért pillantott meg s rákiáltott. Ugyanekkor a színpadon levő szereplő szavakat mondta: „Tűz van, az egész falu lángban áll!” A közönség, habár tudta, hogy a falu alatt nem Eszék értendő, fölállott helyéről, a kijaratok felé toltul s az ijedség könnyen katasztrófához vezetett volna, ha a színházi fódrazs Lieder, nem ugrik a színpadra s kijelenti, hogy semmi baj sincs. A zene is megszólalt s ez nyugalomra bírván a közönséget, az előadás tovább folyt.

— **A kassai színtársulat,** az egyesületi titkári állomás betöltésére egy, az igazgatók s pályatársakhoz ezimzett s hozzánk is beküldött ropiratban Bártfay (Paczona) Antalt állítja föl jelöltül s kéri megválasztatni. A ropirat szerint Bártfay 13 évet töltvén a színészetnél, alkalma volt a színészet minden bajával megismerkedni s remélhetőleg legjobban fogja betölthetni az üresedésben levő, sok felelőség es teherrel járó titkári tisztet.

— **Mosonyi Károlynak** a szabadkai városi közgyűlés 1000 frt subventiót szavazott meg, mely az evad végével lesz kifizetendő, ha a színgazgató szerződési kötelezettségének eleget tesz.

— **Orosházán** megvannak elégedve a színtársulattal, s mint nekünk onnan írják, a társulatot még egy új bérletre ott marasztalták. — „A furesa haboru”-ban a főbb szereplők jókedvvel, a kar pontosan betanítva, összévágóan működtek s igazolták azt, hogy a társulat legerősebb oldala az operett. Elősmérréssel vagyunk Berzensyinné (Artemisia), Nikó Lina (Violetta), Nagy Pista (Umberto), Kövessy Albert (Groot Baltazar) s Iványi Mariska (Elza) szabatos játéka s énekéért, kinek a gyermekeiről szóló duettet Kövessyvel ismételnie kellett. Közönség szép számmal. Iványi Mariskáról még a következőket írja az „Orosházi Közlöny”: „Nem nagy terjedelmű, de az úde fiatalág kellemes esengésével bíró tiszta alt hangjával figyelműnk t élénken felkölté. Rokonszenves, csinos megjelenése, könnyed, otthonias mozgása a színpadon, salon darabokban is elég biztosítékot nyujtanak neki

arra, hogy az első között foglalhasson helyet. — „Nap és hold” operettben leginkább Nikó Lina (Maoula) tűnt ki ugy éneke, mint játékaival. — Az „Odette” czimszerepét Jelenffy Jolán adta drámai bensőséggel. Bárdy Lajos (Clermont gróf) ez este szintén megállotta helyét, s általában helyes hangot használt. Berzensyinné Margit (Berangere) és Kövessy (Bechamel) a tőlük már megszokott praecisitással játsztak. — Az igazgató még egy 12 előadásra szóló bérletet szándékozik lejatszani s csak azután megy H.-M.-Vásárhelyre.

— **Selmeczbányáról,** Bogyó színtársulata nov. 12 én utazik Nyitra-ra, a hol 20-án nyitja meg az új színházat. Mint halljuk, Bényei né Emma, a vidék egyik kedvelt operette és népszínműnekesnője, állandó vendégül fog ott szerepelni a telen át.

— **Társulati gagek.** A debreczeni 52 tagból álló társulat havi gageja 2300 frt. A miskolczié, mely 40 tagból áll 2320 frt. A kassai színtársulat 50 tagja 3815 frtot, a szegedi társulat 65 tagja pedig 4550 frtot húz. Így írja a színész-egyesület hivatalos közönye.

— **Németh József,** a „Rang és Mód”-ban szándékozik először fellépni Kolozsvárott.

— **Alkalmi couplet.** Pécsét Arányi Dezsó „Boccaccio” előadásakor mint Lambertuccio a színházra vonatkozólag következő sikerült couplet szúrta be:

„Egy városnak legfőbb díszé
A sok szép középutat
Es valóban már itt Pécsét
Nehányat látni lehet —
De hogy egy mikor lesz itte n.
Már azt tudni nem lehet . . .
Várunk még kicsikét —
Idővel lehet még is!”

Kassára is nagyon ráillenék! 102 esztendő hosszú idő, jó volna már újat építeni.

— **A marosvásárhelyi közönség** az előadásokat sürdén látogatja. „Kisasszony feleségem” szufolt ház előtt adatott. A czimszerepben Halmi Etel tűnt ki, kivel méltán osztoztak a tapsözönbén Evelin (Hatvaniné), Palamed (Szilágyi), Frikkel (Gálósi), Hannibal (Hatvaui). — „Hunyadi László halála”, Dobsa 5 felv. történeti tragoediája nagyon kifárasztotta a személyeszetet s a közönség figyelmét. — „Egy katona története”. Kitűnő előadás, szép számú közönség. Szabó Anti (Renó János) remekelt. Leóvey Ilka (Madlain), Krémer Sándor (Raul), Szilágyi (Samborán), Homokainé (apátnő), Hubai (bíró) egyiránt elősegítették az előadás sikerét.

— **Szegeden** nagy a panasz a színházi órség szervezetlenségére ellen. A pénztár körül oly nagy a tolongás, hogy mozogni se lehet s nincs ráörd, ki bebizonyítaná, hogy „Röndnek muszáj löny!” A hatóság nem tette kötelességüké a városi tűzoltóknak, hogy a színházban állandó fölügyeletet tartsanak, az önkéntes tűzoltók pedig ügyelnek az — előadás folyamára. Ily módon a színház csaknem egészen fölügyelet nélkül áll.

— **A színházi házirendet** Szabadkán a hatóság most állítja össze. Tizenhat pontból fog állani.

— **Egri Kálmán,** a szegedi színház népszínműnekesé annyira megtetszett Windl József ottani ácsmesternek a „Sárga esikó” Laczi szerepében, hogy pompás, virágos-tulipános szúrt ajándékozott neki.

— **Veszprémben** a téli évad alatt — mint halljuk — Sághy Zsigmond társulata fog működni. Az engedélyt már megkapta.

— **Temesvárott** Schulz Gyula német színházigazgató folyamodott a közgyűléshez, hogy a „Betelstudent” operett előadásai az operai felemelt helyárakat szedhesse s e kérelmét a kiállítás pompás és költséges voltával indokolta. A közgyűlés elvi indokoknál fogva elutasította a kérvényt.

— **Margittán** Homokay László társulata a műpártoló közönség teljes meglegedésére játszik. Legközelebb a „Pajkos diákok” operettel már a harmadik bérletet nyitotta meg.

— **Az Aradon építendő színház** felülvizsgálatára kiküldött bizottság legközelebb ülést tartott. A bizottság Halmi műépítésznek a városi közgyűlés által elrendelt módosítások szerint, átalakított tervezetét vette tárgyalás alá s ez ellen lényeges kifogást nem tett. A költségvetést véleményezés végett kiadta a szakértő tagoknak. E szerint a színházra elő van irányozva 145.000 frt. (A diszletek nem számíták bele.) Ebből a színpadra 28.000 frt van előírva, előre nem látható költségekre nézve pedig 5000 frt. A gépezet iránt akkor fognak megállapodásra jönni, ha m jd Galló György odaérkezik s előadja tervét. A legfűtési és szellőztető készülékre nézve szintén specialisták fognak meghallgatattni. Legközelebbi ülés valószínűleg e napokban lesz.

— **Nagybányáról** azon szép és kegyeletes tényt kell megemlítenünk, hogy a színtársulat derék tagjai halottak esteje alkalmából, a Lendvay-féle emléktáblát a piacon feldiszitették, kivilágították s megkoszorúzták. A értékes koszoru széles fehér atlasz szalagján, arany nyomatban, e felirás volt olvasható: „Id. Lendvay Márton emlékének — Károlyi Lajos színtársulatának tagjai.”

— **A selmeczbányai, a szatmári** és több vidéki hiűnk, térszűke miatt, jövő számra maradt.

Szerkesztői üzenetek.

— *Jámbor Pál (Híador) urnak Szabadka.* Köszönjük a küldeményt jövő számban megkezdjük közlését. Szíves üdvözet.

— *Orosházára.* Kérelmét a mint láthatja, teljesítettük.

— *B. G. Szabadka.* Szíves soraira e hó 6-án válaszoltunk, mert előbb nem volt időnk a kérdéses dolognak utána nézni.

— *M. H. Miskolcz.* Közölni fogjuk, de csak e hó vége felé.

— *R. L. Schmezbánya.* A kérdéses tárczacikket szívesen fogadjuk.

— *A „Közérdek“* tek. szerk. M.-Sziget. Lapunk f. évi szeptember havi számaival már nem szolgálhatunk.

Társulatok névsora.

X.

Gerőfi Andor miskolczi színtársulata:

Balogh Árpád, tenor, népszínmű-énekes. Bokor József, (rendező) operette-buffó. Csige Lajos operett-bariton, népszínmű-énekes. Fehérvány Ottó, szeles, komikus. Gerőfi Andor, hős szerelmes, jellem, igazgató és rendező. Kendy Gusztáv, operett-buffó, komikus. Lenkey Gyula, operette, szeles, szerelmes. Mészáros Lajos, hős és lyrai szerelmes. Romváry Lajos, sűgő. Szeles József, apa, drámai jellem, rendező. Szigligeti József, kedélyes apa. Szombathy Vilmos, operett-buffó, komikus. Bokor Tivadar, komikus. Hortobágyi György, segédszínész. Kassai Győző, segédszínész. Kenedics Kálmán, segédszínész. Mezei Vilmos, operette-segédszínész. Molnár Endre, segédszínész. Szabó Lajos segédszínész, Szabó István, segédszínész. Szilassy Imre, népszínmű-énekes. Kiss Gyula, segédszínész. Tószegi Károly, segédszínész. Tóth Endre, segédszínész. Zendy Mihály, apaszínész. Kunert Gyula, segédszínész. — Bátorfi Ilon, hős. Bokor Józsefné, komika. Bokor Katinka, naiv. Gerőfné Ilka, operett, népszínmű és soubrett. Hajnal Ilon, operett és szende. Kutassy Janka, szende. Lenkeyné Emma, magán-táncosnő. Mészárosné Anna, operett- és népszínmű-énekesnő. Cs. Szabó Ilka, drámai szende, társalgási színésznő. Sz. Erdei Berta, operett-koloratur, népszínmű. Vinczéné Alojzia, anyaszínesnő.

— Segédszínésznők és karnők: Fehérváriné Mari, Kutassy Mari, Fürszi Mari, Molnár Fanni, Lejtényi Janka, Romváry Gizella, Sziklai Anna, Szabó Katica, Szirmai Irén, Serfőzi Etel, Berényi Mari, szende. Tószeginé Elméri Jozefa, Virágh Luiza. — Serényi Armin, karnagy. Melcher Rezső pénztáros. Giraszti Sándor szabó. Kerekes fődíszmester. Prokob fodrász.

XI.

Nagy Vince szegeci színtársulata:

Balázi Sándor, jellegszerepek. Molnár Antal ugyanaz. Makó Lajos, operett-buffó, kedélyes apa. Somló Sándor, lyrai szerelmes. Szathmáry Árpád, kedélyes apa. Megyeri Dezső, bonvivánt és jellem-szerepek. Andorfi Peter, op. buffó, komikus. Fényvesi Károly. Szép Adar, komikus. Egri Kálmán, népszínmű-énekes. Hatvani Ede, op. bariton. Müller Fülöp, op. tenor. Lovászi Dezső, jellem, apák. Szirmai Imre, hős-szerelmes. — Beödy Gaborné, hős, fiatal anyák és társalgási szerepek. Oláh Sándorné, anya és komika. Göncziné Teréz, anyaszerepek. Vadnai Vilma, op. és népszínmű-énekesnő. Rostagni Irén, ének és társalgási szerepek. Gyöngyösi Ilka, segédszerepek. Szöllösi Ilka, énekes szerepek. Nagy Ibolyka, naiv és társalgási szerepek. Lánczy Ilka, naiv és társalgási szerepek. Hunyadi Margit, hős, szende és társalgási szerepek. Perlaky Gizella, szende. Tharassovics Margit, komika. Teleki Emma, op. énekesnő. — Kardalnokok és segédszínészek: Bajor György, Simai L., Virág Lajos, Bakonyi N., Makróczy J., Keeskeméti N., Kiss József, Juhai S., Lévay Zs., Varga L., Gyöngyösi Viktor, Selényi A. könyvtáros, Revy Ferencz, Gergely Márton, Markovics M., Györe A. — Kardalnokok és segédszínésznők: Makróczyné, Hudeiri Anna, Györene, Nagy Agnes, Németh Giza, Kócsi Erzsébet, Selényi Szilvia, Rónay Ernesztin, Melczér J., Deresényi E., Nádor Katica, Belezsnay N., Molnár Irma, Tárnocki T., Somhegyiné, Szepesi Emilia, a kariskola 12 növendéke. — Pósa Lajos titkár. Beödy Gábor rendező. Müller Ottó karmester. Barna Lázló karmester. Karikás József pénztáros. Pasztori János ügyelő. Oláh Sándor sűgő. Czeglédy Andor sűgő. Kacziányi Ödön testő. Sütő Imre főruhátáros. Bajor György, kassirozó. Verzák N. díszmester. Kun András zsinór-mester. Kocsis Benő fodrász. — 23 tagból álló zenekar, 10 díszítő, 4 színpadi szolgál, 1 kapus és 32 jegyszédő.

Színtársulatok állomáshelyei.

Aradi Gerő Pecs. — Balogh Alajos Baja. — Bogó Alajos Nyitra. — Bánfalvi Béla Szombat-hely. — Balassa Károly Karczag. — Csóka Sándor Kassa. — Farkas Gusztáv Rimaszombat. — Gerőfy Andor Miskolcz. — Gaal Sándor Lőcse. — Gáspár Jenő Dobsina. — Homokay Laszlo Margitta. — Jakab Lajos Székesfehérvár. — Jáni János Nagy-Mihály. Károlyi Lajos Nagyanya. — Kreesányi Ignác Debreczen. — Laszy Vilmos Szatmár. — Miklósy Gyula Keeskemét. — Mosonyi Károly Szabadka. — Mandoky Béla Győr. — Nyeki János Hatszég (Erdély). — Nagy Vince Szegec. — Pesti. Polgár Károly Kisújszállás. — Szilagy Béla Marosvásárhely. — Szegeci Mihály Czegléd. — Szupa Andor Dées. — Tóth Béla Oroshaza. — Várdy Ferencz Nagy-Enyed. — Völgyi György Esztergom. — Hegyi Gyula Battonya.

Keresünk:

nagy társulathoz sűgőkat 35—40 frt gagera és két betanult karnőt. Helyeiket azonnal elfoglalhatják.

Felhívások.

I.

Tisztelettel fölkérem mindazokat, a kik még nincsenek elszereződve, hogy szerény feltételeikkal bírmentes levélben keressenek föl Esztergomban.

Völgyi György,
színingazgató.

II.

Fölkérjük a vidéki színészet mindazon tagjait nőket és férfiakat egyaránt, a kiket szerződés meg nem köt, hogy a kik társulatunkhoz ohajtanak szerződni, kis fixumra, vagy feltépti díjra szíveskedjenek leveleikkel fölkeresni Tiszafüreden.

Eöry József és Füredi Alajos,
[daltársulati igazgatók.

III.

Szükségem volna két fiatal színészre és két fiatal színésznőre, egy jó énekesnőre szerény feltételek mellett és egy jó sűgőra.

Kun-szt.-Márton nov. 6.

Zoltán Gyula.

Ősz-téli ujdonságok!!!

Több nagyobb vidéki színpadon köztetszés mellett adatott

kasza-darabok:

Hadjárat a békében, vigjáték 5 felvonásban;
A mai nők, vigjáték 5 felvonásban (mindkettő a bécsi Burgszínház repertoír-darabja);
Hőfőherke, látványosság 5 képben;

Egészen új:

Hamupipőke,

látványosság az ismert gyermekmese után akkép alkalmazva színe, hogy kisebb színpadokon is nagy hatással adható.

Megrendelhetők a legutányosabb árak mellett E. Ilés Lászlónál Aradon.

A „baboskendő”

eredeti népszimű 3 felvonásban. Irta: Müller Gyula, a „Zombor és Vidéke” szerkesztője. — A szabadkai népszimű pályázaton 50 aranyat nyert pályamű.

A hamelni patkányfogó.

Regényes látványos szimű dalokkal 3 felvonásban 8 képpel. Ára: sugókönyv, partitúra és jogdíjjal együtt, nagyobb társulatnak 15 frt, kisebb társulatnak 10 frt.

A hamelni patkányfogó

cimű látványos sziműhöz igen sikerült szimű képeket készített Kosch A. kassai könyvnyomtatványos. A képek plakátokra ragaszthatók. Egy darab ára 12 kr.

„IBOLYKA.”

Legújabb regényes operette 3 felvonásban. — A vidéki színpadokon nagy tetszés között adatik.

A fentebbi darabok megrendelhetők a legutányosabb áron lapunk kiadóhivatalában.

Színpadi arczfestékek.

Világos testszinű egy rúd	—	—	50 kr.
Sötét testszinű	—	—	50 "
Homlokszínű világos	—	—	50 "
" sötét	—	—	50 "
" czigányszerepekre	—	—	50 "
Ránecsinálásra egy rúd	—	—	50 "
Szakáll barnító	—	—	30 "
Feketitő	—	—	40 "
Fehérfesték	—	—	40 kr.
Barna festék	—	—	50 "
Carmin, világos	—	—	80 "
" sötét	—	—	80 "

Az itt elősorolt arczfestékek ártalmatlansága orvosilag konstatáltatott, és jósága sok színész által elismertetett. Egy rúd majdnem 1/3 kilogramm nehézségű, — Megrendelhetők lapunk kiadóhivatalában, az összeg előre beküldése mellett. — Utánvétellel csak úgy küldhetünk, ha legalább egy forint előlegesen beküldetik.

Megjelent és lapunk kiadóhivatalában kapható:

Magyar színészek és színésznők életrajzai,

Adat-, Emlék- és Sziműtár

első, második és harmadik füzet. — Egy-egy füzet ára 30 kr. — Az összeg előre beküldése után bérmentve küldjük meg a füzeteket.

A kiadóhivatal üzenete.

Mindazon t. olvasóinkat, kik lapunk áravál még tartoznak, s a kik közül többeket a múlt hó végén és e hó elején zárt levélben felszólítottunk: sziveskedjenek a hátralékot beküldeni, mert ellenesetben, bármennyire sajnáljuk is, de kénytelenek leszünk őket kimelet nélkül, lapunkban nyilvánosan felszólítani kötelezettségeik teljesítésére.

— Z. M. Miskolcz. Ön nem fizet szép szerével, tehát bepereljük.

— Mától kezdve utánvétellel nem küldünk semmit.

N y i l t - t é r .

Köszönetnyilvánítás.

Tek. Geröfi Andor szinigazgató ur, nemkülönben nagyrabecsült társulata, azon kegyeletes tényeért, hogy halottak estéjén, néhai férjem, illetve édesatyánk sirhatójához testületeileg kivonulva róla megelékeztek: fogadják őszinte köszönetünk és halánk kifejezését.

Kelt Budapestben, nov. 6-án 1883.

Özv. Latabár Endréé és fiai nevében:

Latabár Kálmán.

H i r d e t é s .

LEGJOBB

SZIVARKA-PAPIR

15-22

LE HOUBLON

francia gyártmány.

Az utánzástól óvakodni kell!!!

Ezen szivarkapapír csak akkor valódi, ha minden lap

LE HOUBLON bélyeggel és minden Carton az alábbi véd- és árnyjeggyel van ellátva.

Cawley & Henry

Propriété du Brevet

CAWLEY & HENRY, alleinige Fabrikanten, PARIS

Scharf F. János gyorsajtonyomása Kassán.